

TANYADA

Publicació nacional d'Endavant, Organització Socialista d'Alliberament Nacional. Núm 4,V època. Abril de 2008

**"La necessitat és cega
fins que esdevé
consciència"**

Durant la darrera campanya electoral hem estat testimonis de l'ús polític que es fa de la immigració. No ens han d'estranyar els discursos que partits polítics com el PP o CIU han efectuat els darrers temps i que han presentat l'arribada de persones de l'exterior com a un problema que cal aturar per ser responsable de problemes socials com la delinqüència, l'atur o la precarietat, així com de la pèrdua de la identitat nacional espanyola o catalana, depenent del cas.

Els discursos polítics de les forces polítiques dretanes solen adoptar una forma més agressiva en moments de crisi econòmica. És en aquestes conjuntures quan els discursos feixistes assoleixen més força, i una característica essencial d'aquests rau en la necessitat d'assenyalar culpables, caps de turc a qui atribuir els problemes que afecten a la societat.

És una evidència que el capitalisme a Europa es troba en crisi des dels anys 70, una crisi que ha estat maquillada en les seues xifres gràcies a la intensificació de l'explotació i el consegüent augment de la precarietat en el mercat laboral - també als països occidentals - allò que els els propagandistes neoliberals han anomenat "flexibilitat del mercat laboral".

Dins d'aquest galopant increment de la precarietat la immigració ha jugat un paper molt important com a punta de llança d'aquesta. Les més que precàries condicions de vida de les persones novingudes ha permès a molts empresaris una notable rebaixa salarial i en conseqüència un increment substancial dels seus beneficis, utilitzant la immigració en el paper que Marx anomenà "exèrcit de reserva del proletariat". Molts treballadors autòctons han vist en aquesta explotació als novinguts la causa de la seua pròpia explotació i del progressiu deteriorament de les seues condicions de treball, sense entendre que aquesta es deu a la necessitat de supervivència d'un sistema econòmic que a nivell global ja fa molts anys que té enormes problemes per evitar la caiguda de les seues taxes de benefici.

Amb la dreta i la majoria de mitjans de comunicació alimentant directament o indirecta discursos xenòfobs, i amb una esquerra institucional compromesa amb el manteniment i desenvolupament del sistema econòmic i social capitalistes, compromís que la incapacita d'arrel a l'hora de plantejar alternatives socials que puguen aturar la precarització del poble treballador, no ens ha d'estranyar que el feixisme organitzat trobe el camí adobat per a anar consolidant unes estructures organitzatives que gaudeixen d'una gran impunitat a l'hora de propagar missatges xenòfobs i fins i tot agredir físicament a immigrants i persones vinculades a lluites i organismes populars.

En aquest context s'emmarca l'escalada creixent d'agressions feixistes que s'estan produint arreu dels Països Catalans i que han tingut una especial virulència les darreres setmanes a la ciutat de Castelló, on diverses persones vinculades a l'esquerra independentista i altres col·lectius socials - entre elles un militant d'Endavant - han patit una sèrie d'agressions que en alguns casos s'han produït fent servir armes blanques.

Davant aquesta situació l'esquerra independentista ha de reforçar les seues estructures antirepressives i rearmar-se ideològicament pel fet d'enfrontar-se a uns discursos polítics que per la seua senzillesa i el seu populisme que fan servir es troben arrelats en amples sectors socials del poble treballador. I mantenir-se fermes en la lluita contra l'opressió de classe, nacional i de gènere que uneix a les classes populars dels Països Catalans independentment del seu origen.

Índex

Independentisme	· p3
Treballar plegats, apostar per la territorialitat	
Monogràfic	· p5
El capitalisme dels nostres dies	
de la crisi del petroli a l'actual crisi financera	
Deslocalitzacions,	
destrucció industrial i model econòmic	· p9
La liberalització de l'Estat espanyol	
en el marc del capitalisme occidental	· p11
El tractat de Lisboa	· p14
Història	· p16
La batalla (inconclusa) de València	

TANYADA

Coberta: Artur Heras
"Lavorare stanca - l'instint" (2006)
Cita: K. Marx

Edita: Endavant (OSAN)
 Consell editor, comissió de comunicació
Barcelona, La Barraqueta
 c. Tordera 34, baixos, 08012 Barcelona
 Tel. 93 213 90 71
València, Nou Racó de la Corbella
 c. Maldonado 46, baixos, 46001, València

propaganda@endavant.org
 www.endavant.org

Llicència Creative Commons
Reconeixement no comercial sense obra derivada 2.5

- Sou lliure de copiar, distribuir i comunicar públicament l'obra amb les condicions següents:
- Reconeixement: heu de reconèixer-ne l'autoria de la manera especificada per l'autor ollicenciador
 - No comercial: no podeu utilitzar aquesta obra amb finalitat comercial
 - Sense obres derivades: no podeu alterar, transformar o generar una obra derivada d'aquesta

Tanyada es realitza amb Scribus, eina de programari lliure

Treballar plegats apostar per la territorialitat

La Coordinadora de l'Esquerra Independentista ha potenciat la cada vegada major clarificació del paper de cada organització i sectorial a dins l'MCAN i, també, dotar el treball de l'esquerra independentista d'un caràcter veritablement nacional

Sense el treball desenvolupat entre els mesos d'abril i setembre de l'any 2007 amb la campanya dels 300 anys, la resposta donada davant la repressió espanyola d'octubre del mateix any no hagués tingut l'abast territorial que finalment va mostrar

No és cap secret. Els Països Catalans són una nació que presenta un gran problema de vertebració territorial. Els seus territoris històrics hi presenten especificitats històriques, socials i polítiques molt marcades, el que ha donat origen a l'existència de singularitats, que a més han estat accentuades per un fet geogràfic que presenta complexitats. El moviment independentista, malgrat ser conscient d'aquestes particularitats, no sempre ha estat a l'altura de la problemàtica que suposava, el que ha coartat el seu desenvolupament normal i arrelament per tota la nació catalana.

A hores d'ara allò que representa major vertebració nacional podem considerar que és l'existència d'una consciència, latent, de pertànyer a un mateix poble, el que hom anomena la consciència nacional. Aquesta consciència, malgrat passar per daltabaixos al llarg de la nostra història com a conseqüència dels embats del procés de colonització espanyola i francesa, s'ha mantingut de forma permanent des de fa segles. Val a dir però, que la consciència nacional tampoc no ha estat ni és homogènia ni majoritària al conjunt de la nació. El major o menor èxit de la desnacionalització, unit a altres factors que hi incideixen com els geogràfics o els socials i demogràfics, han donat com a resultat el fet que el sentiment nacional s'hi mantingués amb major força a alguns territoris històrics en detriment d'altres. Una situació però, que també s'hi dona a dins de cada territori històric, conformant, per

tant una mena de trencaclosques identitari que pot ser observat des de diferents plànols: del nacional al territorial, passant per les realitats comarcals i acabant amb les diferents consciències nacionals que es poden donar dins de cada ciutat, poble o barri. La realitat social catalana ha canviat molt al llarg dels segles. No podem oblidar tampoc que els Països Catalans han estat, històricament, terra d'arribada d'immigrants, un fenomen que a la llarga ha marcat molt el procés identitari que lluny de minvar s'ha accentuat, especialment des de finals del segle XX i començaments d'aquest present, i al qual el moviment independentista hi haurà de donar resposta de manera clara i decidida.

L'Esquerra Independentista: columna vertebral de la identitat catalana

Hui en dia, podem considerar que la columna vertebral que aguanta la consciència nacional catalana total, és a dir, aquella que reconeix el territori català com aquell que discorre de Salses a Guardamar i de Fraga a Maó, està representada per un moviment polític organitzat que té en la defensa de la nació catalana els seus objectius de treball bàsics. Una part d'aquest moviment és el que des de la segona meitat del segle XX es coneix com a Moviment Català d'Alliberament Nacional (MCAN). El MCAN representaria, doncs, aquella expressió del moviment de defensa

nacional més ideologitzada i que compta amb la voluntat més ferma de treballar per la vertebració territorial dels Països Catalans. De fet, el treball dels milers de persones que engloben les diferents expressions independentistes organitzades, des de col·lectius i assemblees autònomes, passant per formulacions sindicals i ateneus fins als moviments de caràcter cultural i que d'una manera o altra estan relacionades i orbiten al voltant del MCAN, és allò que, al cap i a la fi, indica el major exponent de l'existència d'un sentiment nacional real arrelat a tot el territori dels Països Catalans.

Dins de l'independentisme organitzat encara hi destaca el paper i treball desenvolupat per les organitzacions polítiques que tenen una expressió nacional i que, en els últims temps han orientat bona part del seu treball en diferents vies, la primera i principal de les quals és la d'enfortir el procés

d'estructuració interna del moviment, el que es coneix popularment com la Coordinadora de l'Esquerra Independentista, un ens que treballa amb l'objectiu de planificar, organitzar i coordinar campanyes nacionals que siguin assumides per les organitzacions i la resta d'expressions polítiques de l'EI. Amb aquest treball, a més de perfilar el treball unitari, el que des de feia anys es considerava una de les tasques pendents del Moviment, s'han potenciat altres elements necessaris, com la cada vegada major clarificació del paper de cada organització i sectorial al si de l'MCAN i, també, dotar el treball de l'esquerra independentista d'un caràcter veritablement nacional. En aquests punts, la campanya dels 300 anys d'ocupació i de resistència, desenvolupat el passat any, es va mostrar una bona via per encarar tots aquests reptes pendents per l'independentisme. La dels 300

anys, ha estat una campanya que ha aconseguit donar resposta a les tasques marcades des d'un inici. En primer lloc a l'aportar un context de coordinació dels agents nacionals de l'independentisme. En segon terme generant un espai de debat polític. També aportant-li projecció pública arreu de tots dels Països Catalans i, per últim encara que sense menys importància, aconseguint crear un marc territorial veritablement nacional a l'expressió final del treball de l'independentisme, el que feia molts anys que no s'aconseguia. No debades, al recer de la Coordinadora de l'Esquerra Independentista, s'han començat a traslladar a un nivell territorial més baix, el comarcal i intercomarcal, l'organització de les campanyes planificades des de la Coordinadora. L'èxit d'aquest treball va ser evident i de fet els fruits es van tornar a arreplegar mesos després a les mobilitzacions de resposta a la repressió desencadenada per les

cremes de fotografies de la família reial espanyola. En aquest sentit, és fàcil imaginar que sense el treball desenvolupat entre els mesos d'abril i setembre de l'any 2007, la resposta donada davant la repressió espanyola d'octubre del mateix any, no hagués tingut l'abast territorial que finalment va mostrar, i del qual se'n van fer ressò fins i tot els mitjans de comunicació estatals.

L'aposta per la territorialitat

És per aquests motius que, ara mateix, l'aposta més decidida per la implantació territorial del treball independentista, el que equival a lluitar pel procés de construcció nacional, passa per la integració i treball dins aquells òrgans que més clarament aposten per la vertebració nacional, siguin aquestes les diferents organitzacions i sectorials amb implantació nacional o les eines de coordinació amb les quals aquestes han decidit afrontar el seu treball, cas de la Coordinadora de l'Esquerra Independentista. A més a més, resulta evident que seria incongruent, ara mateix, considerar o pretendre considerar com a referent del moviment independentista a qualsevol organització, moviment o plataforma organitzativa que no compte amb implantació nacional o només responguera i actués en funció de les particularitats socio-polítiques d'alguns dels territoris històrics que conformen els Països Catalans. A hores d'ara, i vist quin ha estat el treball desenvolupat per les organitzacions de l'independentisme amb implantació nacional el últim any, l'aposta per opcions que darrere una façana nacional no fan més que amagar discursos autonomistes i que d'aquesta manera contribueixen a la divisió del territori, poden

abocar el treball fet els últims anys a un carreró sense sortida i del qual ha costat molt trobar una eixida.

En definitiva, treballar amb l'objectiu de la construcció nacional s'ha de fer potenciant aquelles expressions del moviment independentista que tenen la voluntat decidida de ser representatives de les realitats de tots els Països Catalans. Així, la promoció d'iniciatives comunicatives i culturals d'abast nacional, les trobades de cultura de popular pròpies de diferents parts del territori, els agermanaments i contactes entre casals, ateneus i iniciatives d'oci i esbarjo d'arreu del país o el treball per la coordinació i reconeixement mutu de lluites socials i de defensa del territori que s'elaboren a tot el país, es mostra com un dels objectius tàctics, imprescindibles, de l'Esquerra Independentista per als propers anys.

SUBSCRIU-TE A LA TANYADA: . . .

Nom i cognoms:

Direcció:

Població:

Telèfon:

Codi Postal:

Comarca:

Correu Electrònic:

Subscripció 10 eu

Col·laboració 20 eu

Número de compte:

Banc o caixa: Oficina: Num Control:

Compte:

Autoritzo que carregueu al cc o llibreta indicada els rebuts que se us presentaran en concepte de subscripció a la revista Tanyada.

Signat:

El capitalisme dels nostres dies de la crisi del petroli a l'actual crisi financera

La vida dels treballadors ja no s'organitzarà al voltant d'una fàbrica, el consum uniforme i en massa de productes idèntics, i la feina de per vida. El treball necessari per mantenir un nivell de vida similar incrementa, alhora que perd proteccions socials. La força dels sindicats tradicionals veu minada la seva base, es debilita la capacitat de defensa de la classe treballadora davant l'empresa i davant les polítiques econòmiques antisocials

La forma actual del sistema capitalista, tal i com el coneixem avui, té els seus orígens en canvis importants que començaren en la dècada dels 70. Hom ha assenyalat la crisi del petroli com una de les dates simbòliques que marquen la fi d'una etapa marcada pel mode de producció fordista, el pacte social de l'estat del benestar a l'occident industrialitzat i les polítiques keynesianes, i el sistema establert pels Estats Units a partir de les institucions sorgides de la conferència de Bretton Woods, amb els principals poders capitalistes, donant lloc a la creació del Fons Monetari Internacional, el Banc Mundial i l'Organització Mundial del Comerç.

Aquesta etapa iniciada als anys 30 i consolidada amb la fi de la segona Guerra Mundial, havia estat fruit dels ajustos adoptats pel capitalisme en resposta a la crisi de sobreacumulació que l'havia portat al conflicte inter-imperialista i a les guerres mundials, i davant l'amenaça revolucionària i el comunisme, uns ajustos que acabaren suposant la fi de l'etapa de domini de les potències europees, principalment l'imperi britànic. S'obria una etapa que, en el context de la Guerra Freda, permetria als Estats Units, potència emergent guanyadora de la guerra, assegurar-se l'hegemonia mundial. Es caracteritzà per: l'extensió i estabilització als països industrialitzats del model que permetia una concentració i centralització del capital industrial, bancari i comercial; una producció organitzada de forma jeràrquica i en massa de béns homogenis, adaptada a una economia d'escala a partir dels recursos disponibles, i d'acord amb una demanda garantida per uns salaris controlats pel pacte social que acotava la lluita de classes; una producció concentrada als països del centre, a gran escala, on els estats nacionals s'identifiquen amb els interessos del gran

capital monopolístic, i s'estableixen uns sistemes de regulació estatal i mínims serveis socials garantits.

Era un model que donava sortida als excedents tant de capital com de treball, per una banda amb processos de reestructuració interns, amb la creació d'infraestructures i el desenvolupament intern dels països del centre, i per l'altra amb el control dels mercats mundials, l'intercanvi desigual i expansió internacional, establint un control dels països de la perifèria quedaven així destinats a una situació de dependència. Suposà una estabilitat només qüestionada pels processos d'alliberament nacional, que malgrat tot, es resolgueren en la major part dels cassos amb règims neocolonials recolzats per occident, o experiències que s'acabarien reintegrant en l'ordre mundial capitalista després d'assolir una descolonització i desenvolupament autònoms efectius, com seria el cas de la Xina.

La crisi del petroli i l'ascens del neoliberalisme

Però als anys 70, aquest model comença a donar signes d'esgotament, per una banda l'hegemonia americana comença a ser incompatible amb aquest sistema, i es troba amb la necessitat de donar sortida a l'acumulació de capital. Per evitar l'amenaça d'Alemanya-Europa i Japó per causa del seu creixement en el terreny productiu, fonamentaran el seu domini en el terreny financer, i es posaran les bases d'un nou consens sota l'hegemonia de Wall Street. Per a fer-ho, calgué obrir els mercats del capital financer al comerç internacional, on els EUA van poder reinvertir els dòlars del petroli en l'economia mundial. Amb l'ajut d'institucions com el FMI, es començà a imposar l'adopció de

polítiques econòmiques d'ajust, destinades a compensar la incapacitat de mantenir l'expansió sostinguda en el terreny productiu sense patir crisi de sobreproducció, amb l'acumulació per mitjà de la privatització de grans sectors de l'economia, i l'apropiació de sectors sencers de països per mitjà de les polítiques d'ajust estructural imposades, o de depredació i ensorrament de països sencers per mitjà de la devaluació.

El seguit de polítiques d'ajust permeteren que els mercats domèstics financers, de béns i de serveis quedessin sense protecció i posteriorment fossin adquirits per les companyies americanes, japoneses o europees. Els baixos índexs de guanys en les regions del centre es compensaven amb el que se saquejava a l'estranger i amb les privatitzacions locals. És el que s'ha anomenat acumulació per desposseïció. El primer experiment fou la política l'empresa a Xile sota el dictat del FMI després del cop contra Allende, el següent l'ascens al poder de Thatcher a la Gran Bretanya i Reagan als Estats Units, que aprofitaren les crisis econòmiques, amb el creixement del dèficit públic, la inflació i l'estancament, per iniciar la implantació de la recepta neoliberal basada en el desmantellament de l'estat del benestar amb privatitzacions, desregulació del

mercat laboral, retallada o supressió de subsidis públics i seguretat social, etc.

Aquesta ofensiva es féu sota la cobertura ideològica exemplificada amb el lema thatcherià "There Is No Alternative", impulsada per una escola de pensament econòmic que anà imposant la seva hegemonia a través de diverses fundacions, think tanks, escoles de negocis i les principals universitats i mitjans de comunicació sota el control de les elits econòmiques. Es tractava de presentar un seguit de mesures destinades al seu enriquiment i la consolidació del seu poder com l'única sortida econòmica possible, beneficiosa per al conjunt. Fent bandera de la llibertat, imposaren unes polítiques destinades a garantir la seva llibertat d'empresa al marge de qualsevol control o capacitat de regulació i fre.

Del fordisme a l'acumulació flexible

Al mateix temps, i com a conseqüència dels canvis tecnològics, i de la necessitat de trobar sortides al capital i força de treball excedents, l'organització de la producció pròpia del fordisme comença a donar lloc a una organització de la producció basada en la flexibilitat. Començant al Japó als anys 70, i d'una manera desigual i amb diferents ritmes

d'incidència (igual que el fordisme en els seus inicis), s'aniria imposant arreu un nou model que maldava per adequar la producció a les necessitats del mercat i reorganitzar les relacions de treball i capital. La nova producció flexible i ajustada suposa una reducció del temps de rotació del capital, alhora que escurça el cicle de consum. Si l'exemple típic de l'etapa fordista és la indústria de l'automòbil, l'exemple d'aquest nou model és la indústria dels ordinadors personals i la informàtica, amb productes amb cicles només de mesos.

Pel que fa a l'organització de la producció, el nou model flexible suposa una adaptació a la demanda. Mentre en el fordisme la disponibilitat de recursos estava en el centre d'un sistema capaç d'una enorme producció en grans sèries, centralitzada i rígida, amb grans estocs i grans indústries: ara es tendirà a produir allò que en cada moment es pugui col·locar, en sèries més petites, sense acumulació de grans estocs, però amb una gran flexibilitat i capacitat de resposta, donant lloc a una radical transformació de la dinàmica de les relacions laborals. Una reorganització del mercat treball que se segmenta, a grans trets, en un nucli de treballadors especialitzats, amb grans coneixements i formació, amb capacitat d'adaptació als canvis de demanda i de producció, que són necessaris a llarg termini, i que compten amb unes condicions laborals millors, gratificacions i proteccions garantides, sempre però subjectes a una gran mobilitat irregularitat del temps de treball; i una perifèria de treballadors amb poques capacitacions i una elevada rotació, amb subcontractacions, treball temporal i baixes condicions laborals.

El nou model estendrà a gran escala fenòmens com la subcontractació i deslocalització, diversificant geogràficament la producció, portant-la al lloc més adequat per a obtenir mínims costos. L'organització jerarquitzada i centralitzada donarà pas a una estructura més dinàmica i

modular. L'enorme avanç en les comunicacions i la informació anirà configurant una organització en xarxa, on les diferents parts de cada procés productiu estan repartides en una organització segmentada i distribuïda geogràficament, tant a nivell mundial com fins i tot local, reapareixent fins i tot la producció en tallers domèstics a les grans ciutats. La vida dels treballadors ja no s'organitzarà al voltant d'una fàbrica, el consum uniforme i en massa de productes idèntics, i la feina de per vida. El treball necessari per mantenir un nivell de vida similar incrementa, alhora que perd proteccions socials. La força dels sindicats tradicionals veu minada la seva base, es debilita la capacitat de defensa de la classe treballadora davant l'empresa i davant les polítiques econòmiques antisocials. Així, les diferències salarials i el desequilibri d'ingressos s'incrementen geomètricament.

Enriquiment d'uns pocs

Tota la desregularització pròpia de l'acumulació flexible, a més, suposa un procés d'enorme concentració en els principals sectors de l'economia, i un enriquiment d'una minoria cada vegada més petita a costa de l'increment cada vegada més profund del desequilibri en el repartiment de la riquesa. Al contrari del que proclama la propaganda neoliberal, l'enriquiment d'una minoria cada cop més minoria s'ha fet a costa del creixement de les diferències socials, tant a nivell global, com en les pròpies societats occidentals desenvolupades. La inclusió de més països i espais econòmics en el comerç global ha suposat una concentració major del poder i riquesa d'un grapat de companyies transnacionals amb base als països rics.

Avui, l'1% de les transnacionals controlen el 70% del comerç internacional legal; les 15 primeres empreses controlen el mercat mundial de les 20 mercaderies clau com el mineral de ferro, cereals, cotó, tabac, fruita, arròs, petroli, coure, cafè... Només 5 companyies multinacionals controlen el 70% dels béns de consum durables, la majoria

del mercat de cotxes, camions, companyies aèries, components electrònics, i més de la meitat de les indústries del petroli, l'acer, ordinadors i mitjans audiovisuals. La facturació conjunta de les companyies multinacionals és superior al PNB de les economies conjuntes de 182 estats del món, el 95% del total. En el terreny financer, la concentració es fa en mans de cada vegada menys bancs, gràcies a les fusions i adquisicions. És per tant, una enorme falsedat l'afirmació que el creixement del comerç internacional, de la producció o les finances hagi garantit un creixement de la interdependència econòmica i hagi beneficiat a tot el món. La globalització capitalista i les polítiques neoliberals han suposat una enorme polarització i un augment de les diferències, la desigualtat social i l'exploació.

El declivi del neoliberalisme?

Tanmateix, si bé aquests ajustos han servit per consolidar i incrementar el poder i riquesa d'unes minories, han establert un sistema molt més volàtil i inestable al voltant de Wall Street i l'actuació de la Reserva Federal americana, com han anat manifestant el rosari de crisis patides al llarg d'aquest període, des d'Indonèsia a Malàisia, Brasil, Corea o el Japó. Així, la crisi de les economies emergents asiàtiques de finals dels 90 va fer reapareixer el

problema de la sobreacumulació, aplaçat amb les devaluacions i les mesures que al seu torn, fomentaren el creixement sense control del sector financer, reduint el sector productiu i sobretot industrial als països occidentals.

Aquesta evolució cap a un capitalisme centrat en l'enginyeria financera 'creativa' va posar les bases de l'actual crisi del deute, originada per la bombolla especulativa muntada sobre el mercat de crèdits hipotecaris d'alt risc, una crisi que posa sobre la taula el problema generat per la manca absoluta de control sobre el capital financer i que obre les portes a un període de recessió global que suposarà l'empobriment i atur per a milions de persones. Una crisi que sens dubte posarà en qüestió el vigent model neoliberal que ha regit l'economia mundial els darrers 30 anys, però tant pot desembocar en una oscil·lació vers polítiques d'estabilització, redistribució i regulació de l'economia que assegurï la continuïtat del propi sistema, com en un nou salt endavant cap a una major inestabilitat i conflicte; però que també innegablement revela les irresolubles contradiccions del propi sistema capitalista i obre un escenari d'incertesa que fa més necessària que mai l'organització i reforçament de les lluites i moviments d'oposició al capitalisme.

Deslocalitzacions destrucció industrial i model econòmic

**Els darrers 10
anys, i d'una
manera dramàtica
des de l'any 2003,
els Països
Catalans vivim un
accelerat procés
de destrucció del
teixit industrial**

**Davant la
submissió de les
principals centrals
sindicals, els i les
treballadores de
les fàbriques en
conflicte han
apostat per
l'autoorganització
i la lluita**

Els darrers 10 anys, i d'una manera dramàtica des de l'any 2003, els Països Catalans vivim un accelerat procés de destrucció del teixit industrial i de consolidació del model terciari imposat per les classes dominants. Si bé al País Valencià, a la Catalunya Nord i a les Illes Balears i Pitiüses el model especulatiu basat en la construcció, el turisme i en l'atenció geriàtrica està fortament implantat, l'arribada de la socialdemocràcia a les institucions del Principat i de l'Estat espanyol - no és casualitat que els dos ministres d'Indústria del PSOE hagen estat primer Montilla i després Clos - ha suposat l'acceleració de les deslocalitzacions industrials i el conseqüent augment dels acomiadaments i de la destrucció de l'ocupació en el sector industrial.

Lear, Valeo, Puigneró, Ca Blaquerna, Blanq-Bell, Indústries Esteba, Filatures Bures, Buretex, Industrial Aragonés, Auxiliar Estambreira, Morago 1982, Mitasa, Estampados Sanchis, Mesta, Autotex, Novalux, Samsung, Funosa, Nissan, Panasonic, Levi's, Lamparaz Z, IAR, Domar, Fisipe, Hasbro, Hewlett-Packard, Printer, Miniwatt, Jesmar, Ferrys, MB, Celestica, Seat, Sas-Abreira, Braun, Sysmo, Frape-Behr...Aquestes són algunes de les empreses que en els darrers cinc anys han tancat les seues portes o han patit importants Expedients de Regulació de l'Ocupació (ERO) que han comportat l'acomiadament de milers de treballadores. Aquesta dinàmica ha estat constant i metòdica en la darrera dècada; en 2004, més de 25.000 obreres eren acomiadades dels seus llocs de treball als Països Catalans; en 2007, aquesta xifra arribava a 30.000.

Juntament amb els tancaments d'empreses i els ERE, s'han viscut greus conflictes laborals als Països Catalans. Potser els casos d'Ibèria a l'aeroport de El Prat, el de Transports Metropolitans de Barcelona, o el cas dels 660 de Seat

siguen els més mediàtics, però altres empreses com Mercadona, Bocatta, Sitel, Parcs i Jardins de Barcelona, Ono o Boufard-Vercelli han tingut també episodis de lluita sindical i obrera significatius.

Contràriament al que podríem creure, els motius de la destrucció del teixit industrial no són la baixa productivitat o la competència. Segons l'Informe Econòmic presentat pel Govern Zapatero l'estiu de 2007, el sector econòmic que més havia crescut havia estat l'industrial amb un 5'1%, mentre que la productivitat per hores treballades també havia augmentat un 4'6%. La Indústria continua sent un sector molt lucratiu per als empresaris, que amb l'alta taxa de temporalitat, la nova Reforma Laboral, l'augment de la precarietat, les voluminoses subvencions i el trasllat de la producció a altres països, obtenen uns ingents beneficis.

En efecte, l'estratègia de l'oligarquia capitalista es fonamenta primer en acaparar substancioses subvencions públiques (recordem que la factoria de Ford en Almussafes ha rebut en els darrers 15 anys 165 milions d'euros en ajudes públiques directes), incrementar la precarietat laboral i l'explotació, per a posteriorment procedir al trasllat de les fàbriques als països del Magrib, Europa de l'est o el sud-est asiàtic, on la mà d'obra és més barata i les condicions d'explotació laboral molt més favorables per tal de poder mantenir i incrementar les seues fabuloses taxes de benefici.

Aquesta política ha tingut una important repercussió en les condicions de vida de les classes populars dels Països Catalans. L'atur en els diferents territoris catalans ha arribat al 7'9%, sent entre les dones del 9'4%, i les previsions indiquen que en el termini de dos anys arribarà al 10%. Actualment més de 500.000 catalanes es troben desocupades. La inflació a l'estat

espanyol ha arribat en el mes de març al 4'9%, quan la pujada anual dels salaris ha estat d'entre l'1 i el 2%. Treballar continua sent una de les principals causes de mort als Països Catalans: en l'any 2006 250 persones perdien la vida als seus llocs de treball. I més d'1.300.000 persones (el 16'5% de la població) sobreviuen als Països Catalans sota el llindar de la pobresa.

D'aquesta forma, no només es desactiven els sectors del moviment obrer amb més consciència de classe, combativitat i, fruit de tot això, majors drets laborals aconseguits després de dècades de lluita, sinó que es confirma el model productiu dels Països Catalans en el marc de la Unió Europea: esdevenir un espai de reproducció de la força de treball, amb l'arribada de grans contingents de les classes populars europees durant curts períodes de temps i a preus assequibles per a passar el seu temps de vacances, que es limita a anar a la platja durant el dia i de festa durant la nit.

El model productiu dissenyat i executat per la burgesia amb el suport institucional dels diferents governs estatals i autonòmics, ha tingut com a aliats els dos sindicats majoritaris als Països Catalans: CCOO i UGT. El paper d'aquests dos grans sindicats ha estat el de desactivar les reivindicacions de les treballadores, presentar els tancaments i els acomiadaments com un mal inevitable i esdevenir davant l'aparador mediàtic com els obrers comprensius i negociadors davant la "radicalitat maximalista"

Manifestació contra els tancaments d'empreses. Barcelona, 2007

de totes aquelles treballadores que s'oposen als tancaments i els acomiadaments.

Gràcies a les deslocalitzacions, o millor dit, gràcies al xantatge de les deslocalitzacions, i gràcies també a la col·laboració de les grans centrals sindicals, dels respectius governs autonòmics i del ministeri d'Indústria espanyol, la patronal ha aconseguit que els i les treballadores facin més hores, pitjor distribuïdes, han augmentat la productivitat en el treball, i tot això, cobrant menys. En d'altres paraules, s'ha augmentat l'explotació en el treball.

Ara bé, enfront a aquesta submissió de les principals centrals sindicals, els i les treballadores de les fàbriques en conflicte han apostat per l'autoorganització i la lluita, arribant a proposar en alguns casos la reapropiació i l'autogestió de les fàbriques, això és, el poder obrer. Des d'aquesta perspectiva, la

creació de la Xarxa Contra els Tancaments d'Empreses i la Precarietat, en la qual participen col·lectius de treballadores en lluita, sindicats i organitzacions polítiques i socials, ha permès visibilitzar i socialitzar un discurs i unes pràctiques centrades en la defensa dels llocs de treball i en la dignitat obrera. A més a més, ha estat capaç de crear les sinèrgies i complicitats imprescindibles per al conjunt de la classe treballadora en la defensa dels seus propis interessos. De moment, l'abast és reduït, la capacitat de resistència limitada, i la lluita ha estat en general merament defensiva. Però la lluita contra les deslocalitzacions ha de donar lloc a la lluita per la reapropiació del producte del treball per als treballadors. Són aquests grups de treballadors en lluita, i les organitzacions polítiques i socials que els han donat suport, la base de les estructures de contrapoder.

Taverna catalana
PESPARRACAT
Aparit i begudes de la terra
El punt de trobada del Montserrat

Cultura i música del país - Tastets - Begudes de la terra - Exposicions - Partits del Barça
des del 24 d'abril de 2004
C. Felu Monné, 18 - Esparguera - Tel. 93 770 80 99

ateneu popular

arrels
BENIARRES · EL COMTAT · PISC

**LA BODEGUETA
MOLINS DE REI
C. PINTOR
FORTUNY 14**

organitza't i lluita!

**Assemblea
de Joves
de Gràcia**
Casal Popular de Gràcia
C. Ros de Olano 39

La liberalització de l'Estat espanyol en el marc del capitalisme occidental

Més de trenta anys després de la mort del dictador, el que es va vendre com el gran pas a la democràcia no ha estat sinó l'aixecament d'una nova estructura que ha reforçat el marc estatal d'acumulació capitalista, la modernització necessària de l'Estat per tal d'agafar-se al carro d'Europa.

Des de sempre, la historiografia oficial s'ha afanyat a presentar la "transició a la democràcia" com un gran avanç per al conjunt de la població de l'Estat espanyol. La restauració de la monarquia i la negació de drets democràtics i nacionals bàsics, gràcies a la claudicació de PSOE, PCE i les centrals sindicals que controlaven (CCOO i UGT) i polítiques, van aconseguir fer calar el discurs de la 'reconciliació de les dues Espanyes'. El resultat, però, és una ferida mal tancada, o més ben dit, directament una cicatriu en la qual s'ha burxat encara més. Situar el conflicte en el pla polític dictadura - democràcia (burgeses totes dues), nega l'arrel de l'alçament militar feixista i la posterior dictadura: la lluita de classes, el conflicte social que aspirava revolució, i que tingué una agudització extrema durant el període bèl·lic de 1936-39.

La liberalització necessària a l'Estat espanyol

És des d'aquest punt de partida que podrem analitzar correctament la situació actual a l'Estat espanyol (les dinàmiques a la Catalunya del Nord tenen unes característiques prou diferenciades). D'ençà de la mort del dictador, totes les polítiques desenvolupades han anat encaminades a implantar un liberalisme ferotge del qual ara n'estem pagant les conseqüències més visibles. No es tracta de polítiques exclusives de cap partit, en el cas dels dos partits nacionalistes espanyols (PP i PSOE), sinó de polítiques de classe burgesa desenvolupades contra la classe treballadora i els pobles oprimits sota el seu jou.

Les classes treballadores de les diferents nacions oprimides hem pogut constatar i comprovar de primera mà l'afirmació marxista de l'empobriment relatiu i absolut de la classe treballadora. Diverses són les causes d'aquesta situació:

- les polítiques neoliberals de "flexibilització" del mercat laboral: legalització dels contractes temporals, contractes d'aprenentatge (escombraries), empreses de treball temporal, acomiadaments cada cop més barats, etc.;
- la privatització de drets elementals, com la conversió de l'habitatge en un bé de mercat;
- el desmantellament d'un quasi inexistent Estat del benestar, comportant la privatització i elitització dels seus serveis: educació, sanitat, etc.;
- encariment del cost de vida molt per sobre dels salaris, fent que la classe treballadora perdi poder adquisitiu;
- la destrucció del teixit industrial i la progressiva migració de la classe treballadora al sector serveis, més desregulat i amb menys tradició i espai per un sindicalisme clàssic combatiu;
- la preponderància, cada cop major, del sector de la construcció, lligat a la fracció més especulativa de les classes dominants de l'Estat;
- l'aparició d'una subclasse proletària, la població immigrada, cada cop més nombrosa, que no gaudeix ni tant sols dels drets democràtics burgesos i que en canvi s'està encarregant de fer, en la seva majoria, aquelles tasques menys qualificades i remunerades;
- el manteniment, quan no increment,

de la violència de gènere estructural dins el sistema patriarcal i capitalista, necessari per funcionar com a exèrcit de reserva de segona que assumeix la tasca reproductiva que l'Estat negligeix en les seves funcions

Aquest empobriment, però, ha anat estretament lligat a l'enriquiment de cada vegada més empresaris espanyols. Cada cop és més fàcil veure com alguns d'aquests personatges formen part de la llista de persones més riques del món. És la dialèctica de l'enriquiment i l'empobriment, una contradicció necessària que es reproduceix tant a nivell intern de l'Estat (classe burgesa contra classe treballadora), com també a nivell interestatal. El funcionament del sistema capitalista que Marx va denominar llei general d'acumulació capitalista.

Un conflicte interestatal

Fins fa poc, els beneficis de l'espoli sudamericà per part de les empreses espanyoles revertia de forma parcial en les butxaques de les classes treballadores de l'estat, en forma de prestacions socials o d'augment de beneficis de les empreses matriu. La decadència del subimperialisme espanyol (per diverses conseqüències que no tenim espai per analitzar) està

comportant també una davallada en la qualitat de vida de la classe treballadora. Els responsables de l'espoli, però, cerquen maneres mantenir beneficis: la més senzilla i directa és la retallada de salaris de treballadors/es estatals (plusvàlua directa), que alhora reverteix directament en les prestacions que anaven a parar a les arques estatals.

La classe treballadora catalana, però, està patint aquesta situació també a la inversa: la deslocalització d'empreses d'altres Estats cap a situacions més beneficioses per als empresaris és una constant des de fa quasi una dècada. Un degoteig incessant de tancaments que afecta negativament de múltiples maneres: destrucció de llocs de treball; que més o menys eren estables; que acostumaven a tenir tradició combativa sindical; que deixen pas a la reconversió en empreses de serveis, que van acompanyades de precarietat, temporalitat.

Aquesta situació no és casual, sinó que és una estratègia clarament marcada i definida des de les burgesies dominants europees, que pugnen amb les dels Estats Units en una contradicció de classe de la que els i les treballadores i les nacions oprimides en paguem les

conseqüències. La cerca del màxim benefici posa d'acord les burgesies dels diferents Estats que, mentre llimen les seves diferències en el si de la Unió Europea, utilitzen aquesta mateixa UE contra les classes treballadores dels seus propis Estats i pobles, i també contra la independència econòmica de tercers Estats que es troben immersos en una mena de 'segona guerra freda', aquest cop en lluita pels recursos naturals i les posicions geoestratègiques claus a nivell mundial.

El paper econòmic dels Països Catalans

En aquest repartiment del món pensat i dirigit des de centres de decisió cada cop més allunyats de la classe treballadora, als Països Catalans (ja sigui sota dominació espanyola o francesa) ens ha tocat ser el balneari d'Europa, i els Estats opressors s'han encarregat d'aplanar el camí. L'anorreament nacional forma part de l'estratègia de depauperació del poble treballador català, que més enllà de la pobresa absoluta i relativa que està patint, s'enfronta a un escenari cada cop pitjor: l'empobriment exponencial per culpa del deteriorament de les condicions de vida:

- l'endeutament hipotecari de cada cop més famílies que viuen ofegades per hipoteques que no només deixaran herència als/es seus/es fills/es, sinó que en a curt termini es veuran impossibles de pagar degut a la crisi que ja dona les seves primeres sacsejades
- la dificultat cada cop més gran de trobar una feina estable, en una economia muntada sobre el totxo i la construcció que comença a donar símptomes de recessió, i que ha destruït i destrueix gran part del seu teixit industrial
- una agricultura tocada de mort, tant pels transgènics i les multinacionals que se n'enriqueixen, com per la

impossibilitat de tirar endavant explotacions agràries en mínimes condicions

- la privatització i elitització de serveis bàsics com la sanitat i l'educació, endeutant encara més les famílies, enriquint les empreses privades, i provocant una desigualtat de classe més gran a l'hora d'accedir a estudis superiors
- l'extrema marginació i discriminació de la classe treballadora novinguda, vetada de drets, que malviu sovint en condicions infrahumanes a nivell social i de semi-esclavitud a nivell laboral, a sobre de patir la violència feixista, estructural en tot sistema capitalista
- l'agudització de la violència de gènere sobre les dones treballadores, sobre les que recaurà, altre cop, la tasca de reproducció de la mà d'obra
- la dependència econòmica de la classe treballadora dels Països Catalans, on més del 70% de la població ocupada ho està en el sector serveis, majoritàriament turisme i serveis derivats.

Aquesta dependència econòmica és una estratègia de subjugació. La destrucció de la capacitat agrícola (sector primari) i industrial (secundari) impossibiliten d'arrel que un país pugui construir la seva economia en funció dels seus interessos, ja no diguem tenint en

compte els interessos de la seva classe treballadora. Això vol dir que les classes treballadores dels Països Catalans patiran cada cop més, i amb més força, els sotrats de l'economia no només espanyola, sinó europea i mundial. La capacitat de reacció i autosuficiència no seran decisions i cops de timó que es podran prendre des de dins del país, sinó des de centre de decisió on la nostra economia és un número més, una sèrie de càlculs despersonalitzats en agendes i ordinadors d'empresaris i polítics. Jugarem, cada cop més, una partida amb les cartes marcades, un taulell d'escacs on milions de peons ens movem a l'arbitri de reis en busca del seu màxim benefici, fins i tot a costa de les nostres vides.

Una aposta per les lluites d'oposició al capitalisme

La resposta, però, és possible. Ho serà quan siguem capaces de situar el conflicte entre capital i treball en l'epicentre de les nostres lluites. Una contradicció irresoluble, la del capital i el treball, que es plasma en diferents lluites que s'alimenten entre sí, i a les que hem de donar una lectura i solució global. Així, aquesta contradicció general es tradueix, per exemple, en episodis de diferents sentits:

- la resposta popular massiva a la destrucció del territori provocada per la voracitat del sistema;
- l'ocupació d'habitatges com a resposta directa i pràctica a la impossibilitat d'accedir a un habitatge digne;
- el revifament del sindicalisme combatiu i de classe, que treu el conflicte concret fora del centre de treball per estendre'l per tota la classe treballadora, que n'estén la solidaritat;
- la creació de xarxes i espais de lluita feministes radicals que no es creuen els discursos piadosos del poder i que apostem clarament per l'eliminació del sistema patriarcal i capitalista i la transformació dels gèneres;
- l'enfortiment de la solidaritat antirepressiva, que faci front a la creixent actuació policíaca contra les veus dissidents i els col·lectius i persones més marginades pel sistema;
- l'impuls de lluites conjuntes entre la classe treballadora autòctona i la novinguda, pedra de toc per a una vertadera lluita obrera que englobi el conjunt del poble treballador dels Països Catalans.

Més de trenta anys després de la mort del dictador, el que les burgesies van vendre com el gran pas a la democràcia no ha estat sinó l'aixecament d'una nova estructura que ha reforçat el marc estatal d'acumulació capitalista, la modernització necessària de la dictadura per tal d'agafar-se al carro d'Europa i poder justificar tot el seguit d'atacs contra la classe treballadora i contra els pobles oprimits que s'han dut a terme. Una situació que s'ha donat també a la Catalunya Nord, que ha patit un procés molt similar de terciarització i destrucció de l'agricultura. I és que tant a una banda com a l'altra de les Alberes, qui ens governa és el capitalisme.

El Tractat de Lisboa **una imposició antidemocràtica** **per seguir construint l'Europa** **del capital**

La voluntat de dotar Europa d'una constitució, neix de la necessitat de les classes dominants europees de dotar la Unió Europea de la capacitat política, econòmica i militar per competir amb els capitalismes americà, japonès, rus i xinès

El capitalisme europeu intenta acabar amb el màxim de despeses socials per privatitzar-les i obrir nous camps de negoci per la burgesia a costa del deteriorament de la qualitat de vida

Dos anys i mig després que la Constitució Europea fos rebutjat en referèndum a França i Holanda, i que els caps d'estat de la Unió Europea decidissin congelar el procés per por a nous "nos", el 13 de desembre de 2007 s'aprovava el nou Tractat de Lisboa. Un bon dia, doncs, ens llevàvem sabent que els esmentats caps d'estat havien decidit substituir aquella Constitució que havia de regir les vides dels europeus per un llarguíssim tractat que, juntament amb un altre grapat de tractats que s'han anat acumulant amb els anys, seran la base jurídica del funcionament de les institucions europees d'ara endavant. El Tractat de Lisboa, doncs, no és més que la Constitució Europea actualitzada.

Si en aquell moment els moviments socials de tota Europa, així com les esquerres d'alliberament nacional dels seus diferents pobles, es van posicionar per dir no a la Constitució, ara caldrà que tornin a prestar atenció a aquest nou tractat, si més no per saber que la construcció del monstre està en marxa i que cal seguir-se oposant a l'Europa dels mercaders, l'Europa de la llibertat restringida, l'Europa del militarisme que s'amaga sota la Declaració dels Drets Humans, en definitiva l'Europa dels estats opressors. I reivindicar l'Europa dels treballadors i dels pobles que volen ser lliures.

Perquè una constitució per Europa?

Qualsevol norma jurídica, sigui simple o molt complexa, sigui d'abast sectorial o globalitzadora, és un reflex de les relacions econòmiques i socials de la formació social en què neix. En concret, la voluntat de dotar Europa d'una constitució, neix de la necessitat

de les classes dominants europees, liderades fonamentalment per les alemanyes i les franceses - amb el paper ambigu de la burgesia britànica - de dotar la Unió Europea de la capacitat política, econòmica i militar per competir amb els capitalismes americà, japonès, rus i xinès.

Els Estats Units continuen sent avui la primera potència mundial en els àmbits financer, energètic i militar. Però la seva hegemonia es veu qüestionada. Qüestionada per Xina, a través de l'extensió de la seva influència a Amèrica del Sud, al Carib i a Àsia; qüestionada també per la recomposició del capitalisme a Rússia, que està reduint la seva dependència respecte els Estats Units i la Unió Europea; i qüestionada finalment per la fortalesa de l'Euro, que atrau masses de capitals especulatius que es fien cada vegada menys dels Estats Units i que condicionen les relacions de la Unió Europea amb les potències emergents.

En definitiva, el món bipolar de la guerra freda, que va donar lloc a l'hegemonia americana ja a finals dels vuitanta, avui s'encamina cap a un món multipolar. En aquest context les classes dominants europees, en les quals les classes dominants espanyoles hi juguen un paper subordinat, volen reforçar a través de la Unió Europea la seva posició.

Des d'aquesta perspectiva la Unió Europea vol presentar-se davant el món com un projecte democràtic, hereu de les lluites democràtiques del continent europeu, abanderat amb la declaració de drets humans dictada per les burgesies europees en el segle XIX, tot plegat per legitimar-se davant l'imperialisme nordamericà i atreure així les forces reformistes d'arreu del món.

El Tractat de Lisboa

Els elements fonamentals que sostenien la proposta inicial de Constitució Europea, i que han estat corregides des de la perspectiva de la primacia del paper dels Estats en el nou Tractat de Lisboa, són:

- la necessitat de reforçar i centralitzar encara més l'estructura institucional i els mecanismes de decisió de la Unió Europea, cada vegada més allunyats dels pobles treballadors;
- integrar en funció d'aquests objectius els nous estats membres de l'est europeu, amb les contradiccions que això provocarà a partir de la disminució de les ajudes europees que patiran els estats espanyol, portuguès i italià com a conseqüència de l'expansió a l'est de la Unió Europea;
- legitimar tot aquest procés davant els pobles treballadors d'Europa mitjançant una producció ideològica i propagandística centrada en la "ciutadania europea";
- desplegar un euroexèrcit i un sistema repressiu que serveixen tant a la política exterior com a la política interior europea, i que no pretenen substituir els exèrcits estatals ni les seves forces repressives;
- reforçar la política monetària, deixada expressament fora de l'àmbit ja no de les classes oprimites, sinó dels mateixos estats europeus (amb l'excepció dels estats alemany, francès i britànic), que supedita les inversions socials i públiques a la seguretat i a la multiplicació del benefici privat.

Davant les cíclics crisis inherents al sistema capitalista, que han augmentat la seva periodicitat i reduït els temps de "contagi de les crisis", des del final de la dècada dels

90 el capitalisme europeu intenta acabar amb el màxim de despeses socials per privatitzar-les i obrir nous camps de negoci per la burgesia a costa del deteriorament de la qualitat de vida. Producte d'aquesta voluntat política són els programes d'estabilitat que s'han hagut d'aplicar arreu per reduir les despeses estatals, passant de la política de "dèficit zero" als "superàvits" que estan registrant uns estats que, com l'espanyol, es neguen a augmentar les despeses socials.

Un altre dels elements fonamentals de la construcció europea que consagra el Tractat de Lisboa és l'augment de l'explotació en el treball mitjançant la prolongació de la jornada de treball i l'augment de la intensitat del treball o, el que és el mateix, l'augment de la productivitat a canvi de menys diners i menys prestacions socials. Per fer-ho es recolzen en la necessitat d'augmentar la "competitivitat" atiant l'amenaça de les deslocalitzacions i el racisme eurocèntric contra les masses de migrants sense drets.

Però com la política exterior és la continuació de la política interior per uns altres mitjans, el capitalisme europeu també pretén augmentar l'expoli i la transferència de valor dels pobles oprimits cap a la jerarquia capitalista mundial. L'objectiu és reduir la dependència europea vers els Estats Units a través d'un imperialisme europeu que es basa en una política armamentista expansiva (que abasta des de la indústria militar fins el sistema educatiu i la inversió en Recerca i Desenvolupament - R+D), i en la preparació d'un euroexèrcit i d'una diplomàcia que troben en la defensa de la democràcia i de les intervencions humanitàries els

fonaments de la seva legitimació.

Per una Europa dels treballadors i dels pobles lliures

Mentre l'Estat francès va procedir a ratificar el nou Tractat de Lisboa només tres mesos després de la seva aprovació i a través d'una votació parlamentària, l'Estat espanyol encara no l'ha ratificat. Es preveu que les Corts espanyoles ho facin a partir de l'estiu. És obvi que els caps d'estat europeus han après la lliçó de la fracassada Constitució Europea i no es volen arriscar a que cap referèndum tombi el seu projecte. Exemplar va ser la posició del govern francès, que després de veure com en el referèndum de 2005 la Constitució Europea va ser rebutjada per antisocial i per qüestionar la sobirania popular, va qualificar de "gran èxit" la votació parlamentària que aprovà un "tractat simplificat" d'al voltant de 300 pàgines, tractat que ni tan sols havia estat donat a conèixer a la "ciutadania".

Tant l'esquerra independentista com els moviments populars d'arreu dels Països Catalans han de prendre bona nota del procés de construcció europea que s'està duent a terme, però no només per denunciar-ne el seu caràcter opac, antidemocràtic i imperialista; sinó sobretot per teixir espais de debat i de pràctica política autoorganitzada i autònoma dels estats oprimits juntament amb els moviments d'alliberament social i nacional d'arreu d'Europa i de la resta del món.

El Tractat de Lisboa consagra la construcció d'una Unió Europea que reforça el paper dels estats en la defensa del capitalisme i en la destrucció de les conquestes socials producte de les lluites populars del darrer segle. Davant d'això l'esquerra independentista ha de defensar la necessitat de lluitar, conjuntament amb la resta de moviments d'alliberament social i nacional d'arreu, per la independència dels pobles i la superació del capitalisme, condició necessària per què els pobles puguin governar-se a sí mateixos.

La batalla (inconclusa) de València

Ja en els seus orígens recents el blaverisme es plantejà com un instrument polític de la dreta per distorsionar el procés autonòmic valencià i de retruc, el de construcció nacional dels Països Catalans

...ha estat novament utilitzat durant aquests darrers anys com a plataforma mobilitzadora per tal de pressionar en els processos de reforma autonòmica valencià i principatí

Darrerament a la ciutat de València i les seues rodalies vivim un rebrot de la violència política blavera. El coma permanent en el qual ha entrat el blaverisme polític no ens ha d'enganyar: el blaverisme sociològic continua ben viu en l'àrea metropolitana de València i la burgesia valenciana, el PP, i els mitjans de comunicació provincians d'esquerra i dreta s'encarreguen permanentment de regar el coixol per tal que no s'asseque aquesta planta que tan bons fruits els ha donat. Amb aquest article fem memòria de com nasqué el moviment blaver, com es socialitzaren els seus plantejaments i els èxits que l'estat ha aconseguit amb ells. Analitzarem les claus de la Batalla de València i del conflicte identitari valencià des dels anys 1970 fins el moment actual.

El blaverisme com a eina de l'Estat

Com explicàrem a *La secessió nacional del sud dels Països Catalans* (document publicat per Endavant-OSAN el 2004) l'anticatalanisme valencià ha estat una arma al servei de la burgesia espanyola. Ja en els seus orígens recents es plantejà clarament com a instrument polític de la dreta per a distorsionar el procés autonòmic valencià (i de retruc, el de construcció nacional dels Països Catalans), però alhora com a plataforma mobilitzadora per tal de prendre la iniciativa al carrer i deslegitimar el triomf a les urnes de l'esquerra en un

moment en el qual s'estava donant forma a l'Estatut d'Autonomia. En efecte, el canvi de plantejament identitari per part d'UCD, respongué a un element conjuntural: girar la truita electoral; però també responia a un element estructural: evitar la construcció dels Països Catalans. Així doncs, l'operació de la dreta passava lògicament per abanderar la defensa de la identitat valenciano-espanyola i fer-la antagònica a qualsevol plantejament identitari que tingués res a vore (ni tan sols a nivell lingüístic i cultural) amb la construcció dels Països Catalans. D'aquesta manera, la burgesia espanyola manipulà hàbilment el sentiment identitari valencià aprofitant el substrat espanyolista "de soca-rel". En definitiva, els postsfranquistes manipularen un patriotisme regional preexistent per tal de fer-lo radicalment incompatible amb la identitat valenciano-catalana.

Tot i que la paternitat d'aquest engendre (i la seua instrumentalització conjuntural) correspon a la dreta, la seua significació política va més enllà. En efecte, en el moment clau de la Transició, l'esquerra burgesa (representada pel PSOE), va saber llegir aquest moviment en clau d'estructuració de l'Estat. Així doncs, des de Madrid, es confiava en tancar per sempre més el conflicte identitari valencià, barrant amb la Constitució de 1978 la possibilitat de federar els territoris catalans, i assumint la majoria

Bomba a casa de Joan Fuster. 1981

de tesis i símbols blavers (exclosa l'ortografia) en l'Estatut de 1982 - cosa que es reproduiria amb l'Estatut de 2006. Es feia, doncs, una lectura en clau d'Estat, de manteniment de l'ordre establert, i de tancar la porta a la construcció dels Països Catalans. Això féu - i fa avui - el PSOE i els seus altaveus mediàtics al País Valencià, tot i saber que, amb aquesta renúncia, perd tota possibilitat de tindre un discurs identitari mínimament coherent, en un territori en el qual aquest és un dels eixos centrals del debat polític.

En definitiva cal llegir el blaverisme com a arma política conjuntural de la dreta per tal de deslegitimar i "estrangeritzar" qualsevol posició d'esquerres. Però alhora cal remarcar que és una eina de l'estat per tal d'aprofundir en l'espanyolització del País Valencià en oposar la seua idiosincràcia amb la de la resta dels Països Catalans. L'efecte de la seua activitat és doble ja que per una part produeix una mobilització social anticatalanista important, que serveix a l'esquerra burgesa per justificar les seues renúncies en funció d'un "consens"; però alhora impedeix que el sector majoritari de la població, que ahir i avui viu el conflicte des d'una posició no-

aliniada expressament, prenga una mínima consciència nacional o s'interesse per la normalització del català (cosa especialment freqüent, però no exclusiva, entre la població novvinguda i entre determinats posicionaments d'esquerres).

De la irrupció a les institucions...

Com a agent identitari desestabilitzador el blaverisme social ha aconseguit les seues majors quotes de mobilització durant els processos de redefinició de l'Estat. Així doncs, el punt àlgid cal situar-lo a finals del 1970 (reforma del règim i inici de la descentralització autonòmica) i durant la major part de la dècada dels 1980 (posada en funcionament del nou estat de les autonomies).

Tanmateix, no fou fins les eleccions autonòmiques i municipals de 1987 quan la seua marca política Unió Valenciana, amb un vot molt concentrat en la demarcació provincial de València, recollí els fruits d'aquesta mobilització social i entrà amb força als ajuntaments i les Corts. A les autonòmiques de 1991 aconseguiria el seu sostre electoral amb més de 208 mil vots. Eixe mateix any entraria al nou govern municipal del Cap i Casal

encapçalat per Rita Barberà (PP). Pel que fa a l'àmbit estatal l'electorat blaver desvià el vot cap al conservadurisme espanyol, tanmateix, UV aconseguí representació a *Cortes Generales* el 1993 i el 1996.

Després de les eleccions autonòmiques de 1995 el PSOE pergué la majoria absoluta i es produí l'anomenat "Pacte del Pollastre" entre PP i UV. Aquest pacte permeté assolir la presidència de la Generalitat a Eduardo Zaplana (PP), mentre que UV passaria a controlar la presidència de les Corts i la Conselleria d'Agricultura, ramaderia, peixa i medi ambient. A part obtenia altres prebendes com ara la gestió de l'IVAJ.

El pacte feia entrar al govern als unionistes, però això suposava haver de fer política real. En efecte, UV era un partit cohesionat per la demagògia anticatalanista, però sense cap projecte polític definit. Així, aviat començaren les tensions entre els fundadors del partit (encarnats per Vicente González Lizondo) i un sector més jove i menys reaccionari que començava a definir-se com a "nacionalista". La crisi interna del partit no feu sinó agreujar-se amb la pujada a la direcció del sector més renovador (encarnat per Hèctor Villalba) i l'expulsió de VGL -que poc més tard moria d'un infart mentre presidia una sessió de Corts.

Paral·lament a aquesta crisi d'UV, el PP obté el govern a Madrid mercè a un pacte d'estabilitat amb el PNV i CiU. Aquest acord, propicià un acostament entre Eduardo Zaplana i Jordi Pujol, que pactaren secretament l'anomenat "pacte per la llengua" que suposava la creació de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua. Aquest ens serà l'encarregat de normativitzar el català del País Valencià, però, partint del reconeixement de les Normes del 1932. Aquest fet feia entrar en greus contradiccions a UV ja que formava part d'un govern que impulsava un ens oficial que seguia una línia molt

diferent de la propugnada per la RACV ("autoritat" lingüística llavors reconeguda pel blaverisme). En definitiva, estaven quedant-se sense el seu punt programàtic fonamental.

A més, el PP valencià entengué que per poder assolir la majoria absoluta a les autonòmiques del 2000 havia d'adoptar un discurs identitari en clau valenciana. Així doncs, s'apropià de tots els elements simbòlics i discursius del blaverisme, però enfocant-los des d'un punt de vista més modern. Es tracta de l'articulació, en la segona meitat dels 1990 de l'anomenat "Poder Valencià", un programa pel qual feia veure que la seua opció era la més indicada per tal de potenciar econòmicament el territori valencià i fer que la seua veu fos escoltada arreu l'Estat. Juntament amb aquest gir discursiu, propicià un canvi d'orientació editorial a l'influent diari Las Provincias (altaveu de l'anticatalanisme des de finals dels 1970) defenestrant Maria Consuelo Reyna i moderant el seu discurs. Per últim, amb una UV en crisi galopant i patint diverses escissions, començaren a produir-se els traspàsos de gent de pes i càrrecs unionistes cap al PP. Aquesta tàctica propiciada pels populars pretenia fer veure a l'electorat que el PP recollia l'autèntica essència regionalista d'UV. En efecte, en les eleccions del 1999 UV perdé la representació a les Corts.

...fins al coma permanent

Des d'aleshores, la desintegració del blaverisme polític ha anat paral·lela a l'assumpció del seu discurs per part del PP. Conseqüentment hi ha hagut un traspàs de vots blavers cap al conservadurisme espanyol. D'aquesta manera, tot i que no existeix una plataforma política blavera de pes, l'anticatalanisme social continua sent alimentat per la dreta que, a més, s'ha trobat amb una contundent arma per desprestigiar les posicions d'esquerra. Aquest blaverisme social ha estat novament utilitzat durant aquests darrers anys

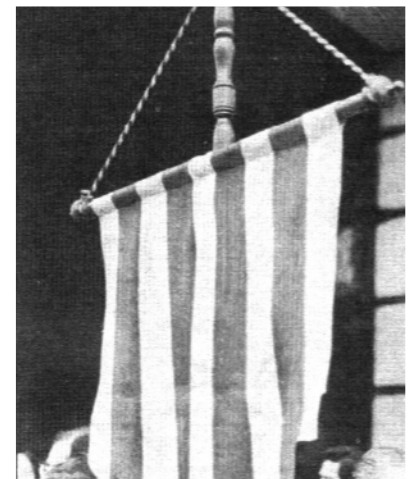

Miquel Grau (1977) i Guillem Agulló (1993), víctimes de la violència ultra al País Valencià

com a plataforma mobilitzadora per tal de pressionar en el procés de reforma autonòmica valencià i principatí. Fruit d'aquesta nova mobilització social blavera neixen, finançats per sectors burgesos, el partit Coalició Valenciana i el periòdic València Hui. Avui CV representa les posicions baveres més d'extrema dreta, mentre que UV ha moderat el seu discurs tot i mantindre el seu anticatalanisme. Tanmateix, cap dels dos partits ha aconseguit discutir l'hegemonia del blaverisme social al PP, i així en les autonòmiques de 2007 el blaverisme polític ha obtingut els seus pitjors resultats amb vora 40.000 vots -sumant UV i CV.

Així doncs, per al PP el discurs blaver s'ha convertit en una eina per mobilitzar l'anticatalanisme social en favor seu. Mentre que, sectors mediàtics vinculats al PSOE, com ara Levante-EMV, donen ampla cobertura al blaverisme polític amb la il·lusió errònia que això afeblirà al PP. En definitiva, tot el conglomerat polític i social del blaverisme, inclòs el rebrot de la seua violència política que s'està vivint als nostres carrers, no són sinó joguines en mans d'interessos polítics conjunturals (electorals) i estructurals (aturada de la nostra construcció nacional) de la dreta i

l'esquerra burgesa. Aquesta violència política ha estat auspiciada, finançada o, en el millor dels casos, tolerada, per la burgesia i per les institucions de l'estat. Així doncs, és ingenu pensar que la policia actuarà contundentment contra aquesta, donat que al cap i a la fi, el GAV i els sectors que li donen suport, són una eina de l'Estat i respon als seus interessos. Convé destacar, però, que aquesta revifalla de les agressions blaveres no és sinó el resultat d'una radicalització desesperada d'un sector polític que no troba el seu espai i que, en el context polític, està condemnat a la marginalitat.

Edicions TANYADA

c. Tordera 34 - 08012
Barcelona

Edicions Tanyada és un nou projecte que pretén publicar llibres i textos que ajudin a crear una consciència crítica amb el capitalisme i amb totes les relacions de dominació. Pretenem publicar autors clàssics, amb especial atenció als que protagonitzaren lluites o contribuïren al desenvolupament del pensament revolucionari al servei de la classe treballadora i dels pobles oprimits; llibres que estudiïn el procés d'alliberament nacional català, però també llibres que ens acostin als processos de lluita d'altres pobles; i finalment, llibres que despullin el món d'avui, amb les seves contradiccions, i que aportin llum al necessari procés de lluita per l'alliberament social, nacional i de gènere que volem impulsar.

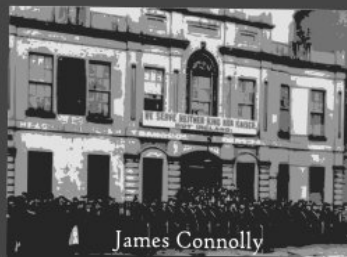
TANYADA
Edicions

Karl Marx, Friedrich Engels
Manifest del Partit Comunista
Col·lecció Clàssica

El Manifest Comunista. Amb motiu del 160 aniversari de la seva primera edició, publiquem a Edicions Tanyada una versió catalana d'un dels llibres més influents de la literatura universal. Es tracta d'una revisió de les traduccions històriques de Pau Cirera primer, i més tard, de Jordi Moners. La recuperació del pensament dels clàssics passa per llegir-los directament, sense intèrprets que ens expliquin què pensaven els autors que volem recuperar, i el Manifest Comunista és un dels clàssics que cal llegir.

Pel socialisme i la llibertat d'Irlanda. Aquest llibre inclou un recull de textos escrits per James Connolly. Contenen reflexions de tipus teòric sobre les relacions entre socialisme i alliberament nacional, i sobretot, demostren el talent agitatiu de l'autor, la seva valentia i compromís abnegat amb la classe treballadora del seu país, que culminen amb la crida a les armes i l'alçament de Pasqua. Fou ferit durant la batalla i executat pels britànics, però el seu exemple i el seu pensament continuen il·luminant el cor i el pensament dels oprimits per l'Imperi Britànic i per tots els imperis del món.

James Connolly
Pel socialisme i la llibertat d'Irlanda
Col·lecció Mán

Karl Marx
La guerra civil a França
Col·lecció Clàssica

La Guerra Civil a França. La Comuna de París és la primera experiència coneguda de poder popular organitzat. Marx relatà aquest episodi mentre aquest estava succeint, a través dels manifestos que redactà per l'Associació Internacional de Treballadors. Aquests textos revelen el mètode d'interpretació de la realitat que Marx teoritzà sota els principis del materialisme històric, en paraules d'Engels, "la capacitat de l'autor per penetrar amb tota clarividència el caràcter, l'abast i les conseqüències inevitables dels grans esdeveniments històrics quant aquests es desenvolupen davant els nostres ulls, o tot just acaben de produir-se".

c. Tordera 34
08012 Barcelona

la Barraqueta
ateneu independentista
de Gràcia

Sirga
llibreria en
moviment

Gnode
espai de
programari lliure

vine a
l'Assemblea
de Joves

cajell

Assemblea de Joves de Lleida - CAJEI
ajlleida.org

menú del dia i de nit
amanides i torrades
entrapans i tapes
begudes de la terra
servei de bar
esmorzars i berenars
dinars i sopars per a grups

obert
Dil. a Dj. de 8 a 24h.
Dv. de 8 a 1h.
Dss. de 12 a 1h.
Dg. de 18 a 24h.

si voleu rebre l'agenda
d'activitats: itaca@xsl.com

Pallars 230, Pobletou 08605,
Barcelona - Països Catalans,
Tel. 93 300 98 58

ITACA
Cooperativa

LA FORNAL
ASSOCIACIÓ CULTURAL

El voltor

Hi havia un voltor que em picotejava els peus. Havia ja esquinçat botes i mitjons, i ara ja em picotejava ben bé els peus. Clavava cops de bec sense parar, després voletejava inquiet unes quantes vegades al meu entorn i en acabat prosseguia la feina. Va atansar-se un senyor, s'ho va mirar una estoneta i va preguntar després perquè aguantava el voltor, jo. “Estic indefens”, vaig dir, “ha arribat i s'ha posat a picotejar, he volgut fer-lo fora, he intentat fins i tot d'escanyar-lo, però aquestes bèsties tenen molta força, m'ha volgut també saltar a la cara, i jo més m'he estimat de sacrificar els peus. Ara ja són gairebé esqueixats”. “Deixar-se turmentar d'aquesta manera!”, va dir el senyor, “¿no podríeu pas encarregar-vos-en?” “Prou, ben de grat”, va dir el senyor, “només haig d'anar a casa a buscar l'escopeta. ¿Podreu esperar encara una mitja hora?” “No ho sé”, vaig dir, i vaig restar una estona ert de dolor, després vaig dir: “Si us plau, intenteu-ho de totes passades.” “Bé”, va dir el senyor, “m'afanyaré.” El voltor havia escoltat tranquil·lament durant tota la conversa alhora que ens mirava ara l'un, ara l'altre. Ara veia que ho havia entès tot, va emprendre el vol ben amunt a fi d'agafar embranzida i llavors va projectar-se amb el bec com un llançador de javelina ben endins meu a través de la boca. Tot caient enrere vaig sentir, alliberat, com es negava irremissiblement en la sangada que m'omplia les profunditats, que es desbordava per totes les ribes.

Franz Kafka.